

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาของชาติ ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งยังมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอันก่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะสำคัญ คือ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อื่นเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2542 : 5)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีจุดประสงค์จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยและสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล (กรมวิชาการ, 2544 : บทนำ) ซึ่งมีหลักการเพื่อเป็นการศึกษาความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ความเป็นสากลและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังได้กำหนดสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้

หรือทักษะกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เป็น 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ. 2545 ข : 4-5)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้เพราะภาษาไทยถือเป็นเครื่องมือของคนในชาติสำหรับการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทยโดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความมั่งคั่งงามในชีวิต (กรมวิชาการ. 2545 ก : 3)

ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 จึงให้ความสำคัญเรื่องประโยค และได้กำหนดให้เรื่อง ประโยคเป็นเนื้อหาเรื่องหนึ่งในของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เรื่องหลักการใช้ประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน (กรมวิชาการ. 2544 : 12) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงการเรียกชื่อจากประโยคความเดียวในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาเป็นประโยคสามัญ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่เนื้อหายังเป็นเช่นเดิม ประโยคทั้ง 3 ชนิดคือ ประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนนั้นจะมีการเรียนการสอนเริ่มจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะมีเนื้อหาเฉพาะเรื่องประโยคสามัญ ทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างของประโยคน้อยไม่เพียงพอแก่การนำไปใช้ในการสื่อสารที่ดี ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำหนดเนื้อหาเรื่องประโยคที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง ประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนขั้นพื้นฐานก่อนดังนั้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเหมาะสมกับวัยและการกำหนดเนื้อหา เพื่อวางพื้นฐานให้นักเรียนมีการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และโครงสร้างพื้นฐานของประโยคภาษาไทยแต่ละชนิด นักเรียนจะได้

นำความรู้ไปใช้ในการติดต่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ หรือเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนระดับสูงต่อไป (กนกวรรณ สายะบุตร. 2547 : 4-5)

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ในปีการศึกษา 2544 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) มีคะแนนเฉลี่ย 18.507 ของคะแนนเต็ม 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 46.268 (กรมวิชาการ. 2545 ก : 5) ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการ ได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนในการอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพพจน์ได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สุนทร คำวงศ์. 2543 : 1-2)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและมีประสิทธิภาพโดยเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถสนองความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ วิธีสอนวิธีหนึ่งที่สามารถตอบสนองความสนใจของนักเรียนได้ดี คือ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งถือเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบการศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิโอและสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบ ทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (ยีน ภู่วรรณ. 2546 : 47-48) ในปัจจุบัน นักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง. 2540 : 2-3) พบว่า การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติ ที่ใช้ครูเป็นผู้สอน โดยเนื้อหาที่บรรจุเป็นสื่อ นั้นในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจากมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัย มีลักษณะพิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา โดยมีเทคนิคต่าง ๆ เสมือนจริง ดึงดูดความสนใจ ของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียงช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยเหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้

มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันจะประหยัดเวลาได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีก นอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อความคิดไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่านการฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหว ที่สมจริง (ชิน ภู่วรรณ. 2536 : 3) และนอกจากนี้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังเป็นสื่อที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพราะสื่อคอมพิวเตอร์ใช้หลักการโต้ตอบกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ และความสามารถ โดยเลือกวิธีเรียนควบคุมความก้าวหน้าในการเรียนของตนได้มากกว่าสื่อการสอนชนิดอื่น ๆ (วิภา อุดมฉันท. 2544 : 80)

โรงเรียนประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เปิดทำการสอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และ ช่วงชั้นที่ 4 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 648 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 30 คน มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับการใช้จัดการเรียนการสอน เป็นโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมายคือการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอ (โรงเรียนประชาพัฒนา. 2551 : 2)

จากการสำรวจสภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนเบื้องต้นของนักเรียนในโรงเรียนประชาพัฒนา ในปีการศึกษา 2552 พบว่า นักเรียนที่เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำถึงระดับปานกลาง โดยผลการสอบปลายภาคกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2552 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.63 ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทยโดยเฉพาะเนื้อหาเรื่องชนิดของประโยคของนักเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 68.98 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้ศึกษาและโรงเรียนกำหนดคือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนประชาพัฒนา. 2551 : 24)

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2548 : 30) สรุปผลการเรียนไว้ว่า ทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนการผ่านต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดและโดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนพบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ย 64.59 เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง พบว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์นี้ คือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อ 12 เรื่องชนิดของประโยค ทั้งนี้โรงเรียนประชาพัฒนาได้กำหนดเป้าหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ร้อยละ 75 แสดงให้เห็นว่าผลการสอบ

ประเมินผลรายปีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ถึงเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 ดังนั้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ หลักการใช้ภาษาไทยเนื้อหาในเรื่อง ชนิดของประโยค หากไม่รีบแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทั้งนี้จากการสำรวจกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่าในช่วงเนื้อหาสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างยากนักเรียนไม่สามารถจดจำและทำความเข้าใจได้โดยเฉพาะเรื่อง ชนิดของประโยค จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นั้น ซึ่ง อัครรินทร์ กำภูศิริ (2552 : 5) กล่าวว่า การขาดสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนทำให้ขาดองค์ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน โดยเฉพาะสื่อวัตกรรมการทางเทคโนโลยี ซึ่งผลจากการขาดสื่อดังกล่าวทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ นักเรียนไม่สามารถทบทวนความรู้ที่เรียนผ่านมาได้ และไม่สามารถศึกษาหาความรู้ใหม่หรือหัวข้อใหม่ที่เกี่ยวข้องกันมาล่วงหน้าได้ ทำให้ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งของนักเรียน

จากสภาพปัญหาที่ผู้ศึกษาพบในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้ศึกษา จึงได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่อง ชนิดของประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นนี้ นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้แล้ว นักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนได้นำไปพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนวิชาภาษาไทยเนื้อหาอื่น และวิชาอื่น ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ชนิดของประโยค ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนประชาพัฒนา อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 90 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนประชาพัฒนา คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีหน่วยการสุ่มแบบเป็นห้องเรียน สุ่มแบบง่ายโดยวิธีจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน

2. เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค โดยจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วย จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

- 2.1 หน่วยที่ 1 เรื่องประโยคสามัญ จำนวน 1 ชั่วโมง
- 2.2 หน่วยที่ 2 เรื่องประโยคความรวม จำนวน 2 ชั่วโมง

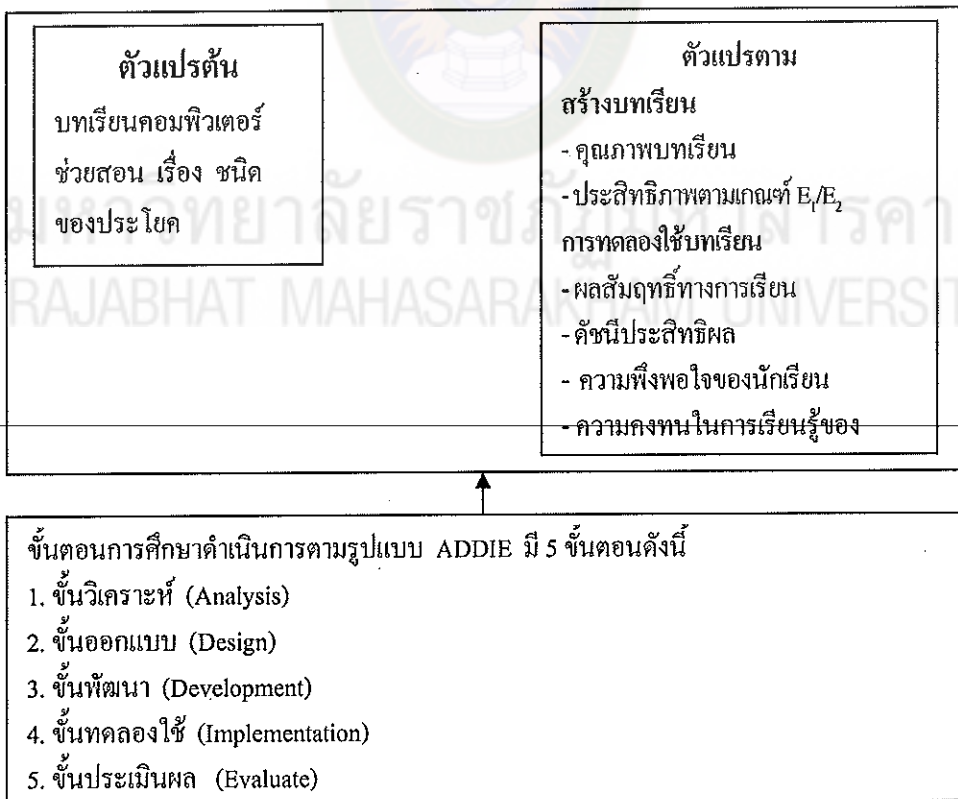
- 2.2.1 ประโยคความรวมที่มีเนื้อความคล้ายตามกัน
- 2.2.2 ประโยคความรวมที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน
- 2.2.3 ประโยคความรวมที่มีเนื้อความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
- 2.2.4 ประโยคความรวมที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน
- 2.3 หน่วยที่ 3 เรื่องประโยคความซ้อน จำนวน 2 ชั่วโมง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาคครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างวันที่ 21 มิถุนายน 2553 ถึง วันที่ 30 กรกฎาคม 2553 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 5 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่รวมระยะเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาคครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภูมิที่ 1 ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามรูปแบบ ADDIE ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล ตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค และการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น ส่วนตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างบทเรียน ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2

ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนีประสิทธิภาพ ความพึงพอใจและความคงทนการเรียนรู้ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียน หมายถึง สื่อมัลติมีเดียที่นำเสนอเนื้อหาเรื่อง ชนิดของประโยค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนประชาพัฒนา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่องประโยคสามัญ

หน่วยที่ 2 เรื่องประโยคความรวม

หน่วยที่ 3 เรื่องประโยคความซ้อน

2. มัลติมีเดีย หมายถึง สื่อที่นำเสนอผ่านจอคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว เสียง และ วิดีโอ ในงานวิจัยนี้มีเฉพาะ ภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหวและเสียง

3. ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดไว้ที่เกณฑ์ 80/80 ดังนี้

3.1 E_1 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละหน่วย เทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนของทั้งหมด

3.2 E_2 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาครบทุกหน่วยเทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 การยอมรับประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค ให้ถือค่าความคลาดเคลื่อนในการยอมรับหรือไม่ยอมรับ 3 ระดับ (ฉลองชัย สุรวัฒนสมบูรณ์, 2528 : 215) คือ

สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เกินกว่า 2.5%

เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค เท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5%

ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของประโยค ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5% ถือว่ายังมีประสิทธิภาพยอมรับได้

4. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจากแบบประเมินที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค ที่พัฒนาขึ้น

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินของผู้เรียนหลังจากศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจบแล้ว โดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post-test)

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

9. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องมือที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบ 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

ประโยชน์การศึกษา

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น นอกจากใช้เรียนในชั้นเรียนแล้ว ผู้เรียนมีบทเรียนที่สามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้มีความเข้าใจ ในสาระที่เรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
2. ครูผู้สอนได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ชนิดของประโยค ประกอบด้วยข้อความ ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจ ในการสอนแก่ผู้สอนอื่นๆ ที่สอนในสาระเดียวกัน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูคนอื่นๆ ในการจัดทำนวัตกรรมและพัฒนาการเรียนการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น